

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 25. maja 2006 ☼ Leto XVI, št. 21

Monošter, 19. maj – Tekmovanje v znanju slovenščine in spoznavanju slovenstva

UČENCI BOLJE PRIPRAVLJENI IN BOLJ SAMOZAVESTNI

Državni pedagoški inštitut, ki ima sedež v Budimpešti, vsako leto organizira za učence, ki so pripadniki manjšin, tekmovanje v znanju materinščine in spoznavanju lastnega naroda. Tudi slovenski učenci se vsako leto pripravljajo na to tekmovanje, ki ima dva dela. Pisni del opravijo učenci na svojih šolah marca ali aprila. Pišejo jezikovni test, spis o slovenskem jeziku in test o spoznavanju slovenstva. Ustni del tekmovanja opravijo skupaj. Tudi letos, kot vsako leto od obstoja Zveze Slovencev na Madžarskem, so se zbrali v prostorih Zveze, kjer so jih čakala vprašanja in komisija. Sestavljale so jo referentka pri Državnem pedagoškem inštitutu Agota Kállai, profesorica slovenščine v pokoju Erika Glanz in urednica časopisa Porabje Marijana Sukič.

Letošnjega tekmovanja iz slovenščine se je udeležilo osem, iz predmeta spoznavanje slovenstva pa šest učenk. Na gornjeseniški šoli sta jim pri pripravi pomagali učiteljici Eva Lazar in Ildiko Dončec-Treiber, na števanovski šoli pa učiteljica Elizabeta Pint-Majcan in učitelj Ladislav Domjan. Učenke so imele pri predmetu slovenski jezik dve nalogi - prosto govoriti o določeni temi (šola, dom, družina, najljubša knjiga, najljubši film itd.) ter sestaviti dvogovor in ga uporabiti v situacijski igri. Pri spoznavanju slovenstva mora učenec dokazati, da dobro pozna zgodovino lastnega naroda, Porabja, šege in navade v



Učenci in učitelji gornjeseniške in števanovske OŠ



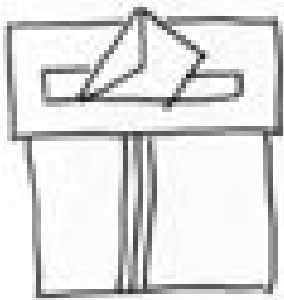
Na letošnjem tekmovanju so bile učenke dobro pripravljene

Porabju, na kratko predstaviti Slovenijo itd.

Letošnje tekmovanje je bilo presenečenje za komisijo. Prvič zato, ker so bile vse učenke dobro pripravljene, nekatere celo odlično, drugič zato, ker so večinoma nastopale sproščeno, suvereno in samozavestno. Čeprav bi morale biti tako na vseh tekmovanjih, se člani komisije dobro spominjajo tudi tekmovanj, ko se učenci niso odzivali na njihova vprašanja, saj jih niso razumeli. Letošnji rezultati kažejo na eni strani na temeljito delo učiteljev, na drugi strani pa na to, da se je v sedmih in osmih razredih porabskih osnovnih šol zbrala generacija, ki je bolj večša materinščine. Nekateri bolje govorijo narečje, drugi knjižni jezik. Komisija je upoštevala oba vidika. Tudi pri rezultatih se je pokazalo (tako pri ocenah pisnih kot ustnih nalog), da so dobivale najvišje točke tiste učenke, ki so se ob tem, da še dokaj dobro razumejo in govorijo porabsčino, tudi dobro pripravile iz dane snovi. To so bile: Brigita Voura, Barbara Laczó, Bernadet Virovec, Gabriela Labric (DOŠ Gornji Senik); Bernadet Domjan, Diana Hollec, Nikoleta Hodač, Viktorija Dončec (OŠ Števanovci).

Komisija je na tekmovanju iz slovenščine razglasila dve zmagovalki, in sicer *Bernadet Domjan* in *Barbaro Laco*. V tekmovanju iz predmeta spoznavanje slovenstva je zmagala Brigita Voura.

Marijana Sukič



Letos dojparteče mandat manjšinski samouprav, tak pri nas tō. Nauve slovenske manjšinske samouprave mo mogli voliti. Letošnje volitve do ovaške, kak so bile do tega mau. V manjšinske samouprave do leko volili člane (delegate) samo manjšine. Slovenske samouprave samo Slovenci, naši madžarski prijatelji letos nedo mogli glasovati za nas. Za toga volo pa se moramo zglasti, ka škemo voliti, škemo meti slovenske samouprave.

Do 31. majuša vsikši dobi pismo, kak do se volile nauve

Manjšinske volitve – 2006

REGISTRACIJA

manjšinske samouprave. Paulek pisma dobimo eden drugi papir, na šteroga moremo gorspisati svoje ime, atrejs pa druge osebne podatke. (Kisebbségi választói jegyzékbe vétel iránti kérelem.)

Na pitanje, šteroj narodnosti cū slišimo, samo eden odgovor leko damo – slovenskoj. Papir moramo podpisati in odnesti lotaroši ali ma po pošti táposlati. Tau je tō dopūščeno, ka do ništérni od iže do iže ojdli, pomagali té papir vōspisati pa vkūppobarejo in vse vkūper odnesejo lotaroši – od 1. juniuša do 15. juliuša.

V ednoj vesi ali varaši se najmenje 30 Slovincov more zglasti, ka do se oktaubra leko volile slovenske samouprave. Več se tō leko zglasti,

pa je dobro, če se več lūdi zglasti, ka po nauvom de se tau tō štelō. Nedo več gnako talali državne peneze.

Po 15. juliuši lotaroške v kancelaji vōspišejo na tablo, **kelko lūdi se je zglastilo. Imena nedo vōspisana**, ka tau ne smejo. Če štoj nej dobro vōspiso papir, pa ga ne vzemejo gor na lišto, tistoma de lotaroša piso.

Geseni do samo tisti leko volili, šteri so gor na tej lišti, pa samo tiste leko vōodaberejo. Po nauvom več nede takše, ka što koli se leko zglasti, ka ške biti v manjšinski samoupravi (független jelölt).

Registrirajte se, ka mo pá leko meli slovenske samouprave, štere do nam pomagale gordržati našo slovensko materno rejč, slovensko kulturo!

Kisebbségi választások – 2006

VÁLASZTÓI JEGYZÉK

Az idei évben lejár a kisebbségi képviselők mandátuma, így lesz ez a szlovén önkormányzatok esetében is. Új szlovén kisebbségi önkormányzatokat kell választanunk. Az idei választások eltérnek az eddigiektől. A kisebbségi önkormányzatok képviselő-jelöltjeire csak az adott kisebbséghez tartozók szavazhatnak. Szlovén kisebbségi önkormányzatokat csak szlovének választhatnak. Idén magyar barátaink nem szavazhatnak jelöltjeinkre. Ezért kérnünk kell felvételünket a kisebbségi választói jegyzékbe, ezzel kifejezve szándékunkat, hogy szeretnénk szlovén önkormányzatokat választani.

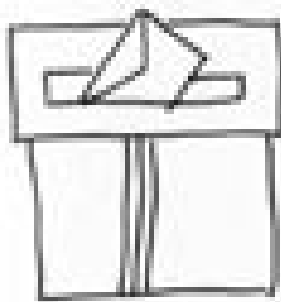
Május 31-ig minden magyar állampolgár kap egy tájékoztató levelet az idei kisebbségi önkormányzati választásokról. A levél mellett lesz egy „Kisebbségi választói jegyzékbe vétel iránti ké-

relem”. Ezt kell kitölteni, a „szlovén” szó melletti kockában X-el jelölni, hogy szlovén nemzetiségűek vagyunk és **aláírni!**

A kérelmet 2006. június 1. és 2006. július 15. között el kell juttatni a lakóhely jegyzőjéhez. Feladhatják postán vagy bedobhatják az önkormányzat épületében található gyűjtőládába. Segítséget is kérhetnek a kitöltéshez, a mostani önkormányzat képviselői házról házra járva össze is szedhetik a kérelmeket.

A szlovén kisebbségi önkormányzati választást akkor tűzi ki a helyi választási bizottság, ha településenként **legalább 30 szlovén** kéri felvételét a jegyzékbe!

A választópolgár felvételét csak egy kisebbségi választói jegyzékbe kérheti, ellenkező esetben valamennyi kérelme érvénytelen. A jegyző július 15-ig dönt a kérelmező ki-



sebbségi választói jegyzékbe vételéről. Ha a jegyző a felvett valakitól megtagadja, azt értesíti.

A jegyzékbe felvett szlovén szavazók száma nyilvános, a neveket nem írják ki.

Az őszi szavazáson jelölt csak a kisebbségi választói jegyzékben szereplő választópolgár lehet, szavazni is csak az mehet, aki szerepel a jegyzékben.

Független jelöltek indulására a törvény nem biztosít lehetőséget.

Kérjük felvételüket a szlovén választói jegyzékbe, hogy ismét lehessenek szlovén önkormányzatok, amelyek segítik szlovén anyanyelvünk és kultúránk ápolását!

DEN MATER-NE REJČI V SOMBOTELI

Sombotelski Slovenci so 13. maja svetili den materne rejči in den mater. Matere in stare matere v društvi so pozdravljali z rečami Franceka Gyečeka, štere ste leko šteli v novinaj tō. Mlajši in moški so materam prejkдали klinčece. Z Gorenjoga Senika je prinesla članica našoga društva, strina Ilonka Braunštein, vrganjik (perec). S tem je naš svetek eške lepši grato, ka smo se spomnili svoji mlašeči lejt, gda so nam naše mamice in babice pekile v peči vrganjike.



„Šak patija”

Matere nam ne davajo samo gesti, liki rejč tō – je pravo Francek Mukič, šteri je te den Sombotelčanom nutpokazo svojo knjigo „Garaboncijaš”. Sombotelčanom se je knjiga zatok vidla, ka je napisana v našoj maternoj rejči. Ništérni so go večkrat taparšteli. Veselili so se, ka so takše indašnje reči tō najšli v knjigi, štere so že dugo nej čūli. Ali pa eške sploy nej. Starejši so poznali glavnoga junaka, pa tiste cajte, o šteraj je v knjigaj guč.



Vrganjik Ilonke Braunštein

Starejši so nam pripovejdali, mlajši so pa spitavali o tisti cajtaj. Madžari bi tō radi táparšteli knjigo, dobro bi bilau, če bi vōdali v madžarščini tō.

mk

Cerkveni spomeniki v Prekmurju

KUZMA - ŽUPNIJSKA CERKEV SV. KOZME IN DAMIJANA

Preci nazaj, ešče v časi kesne gotike, tam v 15. veki, je že bila v Kuzdoblanji postavljena prva cerkev. Postavili so jo na mesti, gde naj bi biu trno

ko slavo, zatou sta zavetnika doktorov in čüdežnij ozdravitev. Tak ka znamo, ka je kraj vzeu po sv. Kozmi (Kuzmi tū) ime. Ednok kesnej je kuzdob-

po novoj cerkvi je med narodom bila takša, ka so poleg muke z ustanavljanjom svoje župnije, štero so te vseedno dobili s 1. julijušom 1939, tau samo delno spelali v leti 1946. Ne je šlo dale, zatou so 120.000 ciglov razvozili in ponücali pri zidani zadružnij domov v Kuzmi in Doliči.

Nouva pobuda za zidanje cerkvi je bila dana v začetki 60. lejt 20. veka. Tak so po planaj kamniške arhitektke Majde Nerima zozidali do leta 1969 (te jo je žegnau mariborski püšpek Veko slav Grmič) kuzdobljansko farno cerkev, štera ešče gnesden stogi. Tak jo je že od daleč videti, na malo zdignjenom mesti. Ohranila je stari zvonik, pa apsidu, prejk, se pravi med njima, pa je postavljeni precu velki hajov dvoranskoga izgleda.

Zanimivo je, ka se je ing. Nerimova malo spogledüvala s Plečnikovov rešitvijov v Bogojini. Tak je obvarüvala jedro staroga prezbiterijskega in zvonika, oprema kak je krstilnik, s prošnjicami napravljeni lesen strop, pa oltar tū, kažejo, ka se je pri zamisli naslonila na indašnje stavbarsko izročilo.

K videzi cerkvi pa dosta kcuje prinese njeno okrasje. Tau ne rešavle samo njenoga videza, bole kak tau, se mi vidi, je väžno razmiti, na štere misli

človeka obrača. Vidi se mi, ka so namesto slikanij kejpov tū na stejne obesili umetniško izredne sgrafitne (dvojni črno/beli omet, v šteroga se kejni



Kuzma, farna cerkev sv. Kozme pa sv. Damijana, štera nosi v zvoniki ešče stari pečat, zazidana v 60. lejtaj 20. veka po planaj arh. Majde Nerima (foto: Janez Balažic)

zdravilen stüdenec, šteri je prej meu takšo moč, ka je pomagalo spreglednoti slejpoj čeri ednoga grofa z Dobre. Zatok je dau zidati cerkev v čest dvej patronov, sv. Kozmi in Damijani, šteriva naj bi bila ešče za žitka, v času rimskoga ca-

ljanski stüdenec zgübo svojo moč; pravijo, ka zatou, ka sta se tam poklala med sebov dva brata, zdravilna voda pa naj bi v oblaki prejšla na Štajer. Od stare, prve cerkvi je nej ostalo nika eskter dosti. Tak je znabiti starejši samo cerkveni



Pogled v notranjščino župnijske cerkve sv. Kozme in sv. Damijana; dvoranski hajov z lesnim stropom in trno dobro napravljenimi sgrafitnimi kejpami Lojzeta Perka (foto: Janez Balažic)

sara Dioklecijana (na kraji 3. veka), trno dobriva doktora. Ovačik pa sta bila brata dvojčka, ka sta si s svojim čüdežnin padarstvom napravla vel-

zvonik, pa del prezbiterijskega gnes part severne stene hajova, šteriva sta bila vmnogokrat prezidaniva tū, nazadnje v lejtaj 1850 in 1880. Potreba

IRENI

Huda je bolečina v srcu in niti sijajni spomini na dve desetletji minulega poznanstva, druženja, sodelovanja in pristnega prijateljavanja je ne omilijo.

Irena, bili ste velik človek.

Eden najtrdnjših in najzanesljivejših mostov, po katerem smo redno ohranjali stike, širili sodelovanje, poglobljali prijateljstvo s Porabjem. Spominjam se prvih obiskov, ko smo še čez hodoški mejni prehod prihajali v nam tako oddaljeni in nepoznan svet na drugi strani Srebrnega brega. V svet neznane in iz otroških let prepovedane strani. Prvi stiki so v nas vse bolj odpirali hrepenenje po medsebojnem druženju, po odpravi fizičnih ovir, po ustvarjanju pristnega bratskega in sosedskega sožitja. Naše poti so se srečevale takorekoč vsakodnevno, skupaj smo preživeli nešteto trenutkov ob skupnem poživljanju kulturnega trenutka tega prostora in časa.

In od prvih stikov pa vse do danes ste bili, Irena, vzor. Pristen vzor, ideal človeka, ki vlaga vso svojo energijo v dobrobit ljudi, naroda, slovenskega naroda. Brez trohice samoljubja, brez pričakovanja pohvale ali plačila. Predano. Prav svetniško. Predano do konca.

Z vedno prijaznim in nasmejanim obrazom, z vedno pripravljeno toplo, prijazno besedo. Vse do konca. In vaši problemi, vaša bolezen ni bila nikoli izpostavljena. S pozitivno energijo in svojimi enkratnimi pripovedovanji in zapisi v knjigah ste nudili duhovno hrano ne le Porabskim Slovencem, ampak tudi nam na tej strani Srebrnega brega.

Vaša zgodba iz knjige Življenje je kratko je bila postavljena na oder ob začetku delovanja naše gledališke skupine. Vsako sezono pripravimo novo premiero, ampak Rožika je v nas pustila neizbrisen pečat in to ime s ponosom nosi naše kulturno društvo.

Vaša osebnost, vaše delo in duh vašega izročila bo živel naprej. Kar nekaj idej in skupnih načrtov je ostalo v fazi priprave.

V imenu najbližjih sosedov s slovenske strani obljubljam, da jih bomo izpeljali. Na koncu še enkrat – hvala VAM, Irena. Hvala, da ste bili del našega življenja. Neštetokrat ste naju pozivali, naj iz »vikanja« preidemo na »tikanje«, a naj vikanje ostane izkaz spoštovanja do plemenitosti vašega dela in veličine vaše osebnosti.

Srečko in Irena Kalamar

vškrabajo) podobe na oltarnom tali, de so poleg *Križanoga z angeloma* in s vsakšne strani ešče lika patronov fare sv. Kozma pa sv. Damijan, ešče kejni 14 štacij *Križovoga pota*. V apsidu je *Rojstvo Kristušovo* pa *Dolgemanje s križa*, prejk, na nasprotni strani pa *Krst v Jordani*. Napravo je vse vküper tau Lojze Perko in leko povejm, ka tou njegovo delo v kuzdoblanjskoj cerkvi ma trno jako, notranjo, ekspresivno mouč.

V cerkvi je krasno rešeno ešče neka drugij vsebinsko boga-

tij kejpov; mislin na barvana okna, vitraže, šteri kažejo slavskiva *apostola sv. Cirila* pa *sv. Metoda*, kak *Abraham ešče žrtvovüvati svojga sina Izaka*, *Marijo kak zavetnico s plaščom*, *Mojzesa s tablamu postavu*, pa ešče drügi. Tak leko povejm, ka je kuzmička župnijska cerkev po svojij düšnij kak umetniških znamenaj vredna postanka in kakše notri v sebe obrnje-ne misli.

Janez Balažic

OD SLOVENIJE...

Slovenija leta 2007 uvaja evro

Slovenija bo s 1. januarjem 2007 postala prva nova članica Evropske unije, ki bo uvedla evro, ter tako postala trinajsta država v evroobmočju. Evropska komisija in Evropska centralna banka sta namreč ocenili, da Slovenija izpolnjuje pogoje za tak korak, in komisija je državam v povezavi priporočila, naj ga podprejo. Politično odločitev o širitvi evroobmočja bo sprejel vrh EU 15. in 16. junija v Bruslju, pravne podlage za vstop države v elitno gospodarsko-denarno unijo pa finančni ministri 11. julija.

Najzahtevnejša med s pogodbo o EU predpisanimi merili za uvedbo evra, imenovanimi konvergenčni ali tudi maastrichtski kriteriji, je bila izpolnitev pogoja stabilnosti cen, natančneje inflacije. A komisija in ECB ugotavljata, da je Slovenija merilo izpolnila novembra lani, pod referenčno mejo - marca je bila 2,6 odstotka, inflacija v državi pa je znašala 2,3 odstotka - pa bo glede na trenutne izglede ostala tudi v prihodnjih mesecih.

Ahtisaari v Sloveniji

Na obisku v Sloveniji se je mudil posebni odposlanec generalnega sekretarja ZN za pogajanja o statusu Kosova Martti Ahtisaari. Na večerji, ki jo je gostila finska veleposlanica, se je pogovarjal s predsednikom Janezom Drnovškom, sprejela pa sta ga tudi premier Janez Janša in zunanji minister Dimitrij Rupel. Tema pogovorov je bilo Kosovo, pri čemer je Ahtisaari pogajanja o prihodnjem statusu te pokrajine primerjal z maratonom. Ahtisaari se je slovenskemu premieru posebej zahvalil za podporo, ki jo slovenska vlada, tako v regiji kot v širši mednarodni skupnosti, zagotavlja vzpostavljenemu procesu urejanja statusnega vprašanja Kosova.

MLADI PORABCI, MLADE PORABKE

Vsakši narod se boji za svoj gezik, svojo kulturo, za tisto, zakoj volo je ranč ovakši od drugi narodov. Pri v manjšini živeči narodaj je tau eške bola fontoško. Zatoga volo se trbej brigati vsejm Porabskim Slovencom, naj vse duže ostanemo gora Slovenci na Vogrskom. En narod žive samo te, če žive, če se gonči njegvi gezik tii. Gezik pa leko žive samo tak, če se od generacije do generacije prejk da, ostane materni gezik pri mladi generacijaj. V Porabji so mlade deklina, mladi podje, steri so tak v srcej kak pri geziku pravi Porabski Slovenci. Vse več takšni mladi bi radi pokazali nota v slovenski novinaj Porabje.

GDA SE LIDGÉ OPREJO KAK RAUŽE NA SONCI (1)

Monika Dravec Šulič z Gorejnoga Senika je ena najbolja poznana mlada med porabskimi mladimi Slovenci pa tau zavolo slōjzbe. Od začetka, zdaj že šesto leto, dela pri Slovenskom radioni v Monoštri. Delala je kak medicinska sestra, bejli gvant pa beteznike je dola menila na računalnike pa Slovence.

• *Ka te je vleklo vcejlak k drigomi pa nauvomi deli?*

»Najbola tau, ka taše lidi so iskali, šteri gučijo sloven ski, po domanjom. Mi smo tak gor rasli, ka smo furt slovenski doma gučali tak s starišami, starimi starišami kak z bratom. Brodila sam, ka venak s tem tak nemo mejla težave, té de se pa že človik sledik včiu, če de knjižno trbelo kaj cūj. Moj poklic je medicinska sestra. Moram tau to povedati, ka nej mi je žau, ka sam se tisto to vōnavčila, bar tistoga ipa, gda sam štirinajset lejt stara bila, té sam zat veuko ne volo mejla s tem, ka naj baudem. Najbola so mi stari oče gučali, ka „vejš mala, beteznicke vsikdar baudejo, probaj se tau vōnavčiti“. Istino, ka sam prvi keden v tau šauli pravla, ka ge tū iškem, depa človik se cuj vzeme. Delala sam v psihiatričnom domi pa pri zobozdravniki. Po tistom je bila ta mogaučnost, ka se je opro Slovenski radio, pa Franceki Mukiči, uredniki radija, sam pravla, ka mo probala tau delo.«

• *Zdaj za šest lejt, kak vidiš, ceniš svojo delo. Vašo delo je fejs navezano na lidi. Ali z lidami na leki staupiš v kontakt? Kak se porazmejš z njimi?*

»Ge tak mislim, ka dobro. Na, gestejo, šteri neškejo gučati za radio, tiste to trbej porazmeti, nej smo gnaki gé. Zdaj, ka ti namé pitaš, moram povedati, ka namé to malo omanca polejva. Ge rada delam z lidami, tak brodim, ka tau venak že zatoga volo to, ka človik prva tašo delo emo, gda

se je z lidami spravlo, se je navčo, kak si trbej djati z njimi. Človek itak vej, ka en starejši kašo rejč nūca, mladomi ka moraš povedati. Pa zat lampe to mam za tau, rada gučim. Od toga sam se ranč nej bodjala, ka mo k nekakomi tá ušla pa nemo znala pitati, ka mi rejč stane. Tisto je najbaugše, gda



se lidge pred teov oprejo, ka tak so gé, kak ena rauža, gda sunce nanjé sije. Ta povejo svoje nevole, veselge, ti zavūpajo. Ge sam se na začetki toga dela bola bodjala od računalnika. Istina, ka sam odla na tečaj, tam sam se včila nūcati računalnik. Depa, gda sem izpit naredla, sam pravla, če namé štoj doj posedi pred mašin, tistega mo cmarila, ka tak sam nej stejla z računalnikom delati. Pa nej trbelo en keden, pa sam tū pri radioni pred računalnikom sejdl. No, moj prejdjen, Francek Mukič, mi je preveč dosta pomago, sam se vnaugo navčila od njega. Zdaj sam se že vcuj vzela, depa človik se ške itak dosta ma včiti.»

• *Tak te vidim, ka svojo delo rada maš. Brodim, ka ti pri deli dosta pomaga, ka rada maš lišstvo, solidna si, nej si gizdava, poštojvaš lidi, rada se pogučavaš pa je spoznaváš. Lampe tū na mestu maš, ka je pri tašnom deli velka prednost.*

»Tau mi je že dosta lūdi pravlo. Ge sam na tau ponosna, ka tisto nika nej ge, što je tašni, ka ga dale bucneš, dale spadne. Gda sam mala bila sam to nej mejla tašne težave, ka skim moram gučati. Kak sam znala, tak sam gučala. Pa zdaj to nej. Če koga vidim oddaleč, ge kričim na nje-ga ali me prtim. Tak, ka ge rada mam lidi. Meni je tau vse gé. Drugo pa tau, ka dobro družbo mam na delovnom mestu, se sporazmejm. Človik z veseldjom delat dé. Znam, ka na začetki, gda sam začnila, bilau tak, ka večer v ausmoj, devetoj vōri smo šli domau, ka člėki vse nauvo bilau, vse sto zvedeti. Tak, ka gda sam medicinska sestra bila, sam to nej mejla težave, ka koga ne maram. Ge tau neškem, namé so nej tak včili doma, meni so furt tak gučali, starejše moraš poštvati, mlade moraš poštvati, pa tau je v meni to gé.«

• *Svojga pripovejdanja se fejs vō čōje, ka se dosta leko zavalíš svojim starišom, starim starišom, o steri furt z velikim poštanjaum pa radostjov gončiš. Povejmo, če bi te oni nej etak ranili, nagnili, bi nej gončali s teov avtomatično v svojom maternom geziku, bi gvūšno nej tak na leki prišla do danešnje slōjzbe tū nej.*

»Tau pa gvūšno. Uni so tau tistoga ipa ške to nej znali, gda so name ranili, ka vej gnauk za par lejt baude en slovenski radio za službo pa uni so dun gučali z meov slovenski. Ponosna sam to na tau. Samo eno peldo povejm, ka eden moj nekdešnji školnik, šteri me je na Gorenjom Seniki na šauli včiu, je zaj nej davnik mi pravo, ka un me trnok rad emo zatoga volo, ka prej ge sam že z

domi prinesla znanje porabsko-ge gezik, ka z meov nej emo tašne težave, ka bi kaj nej znala povedati. Rejsan, gda smo ojdli v osnovno šaulo, kakoli bilau, človik ka je znau, je naredo, nej bilau v meni straja. Dobro, knjižno človik nej znau, dapa domanjo porabsko rejč pa ja. Pa če bi stariške, stari stariške nej gučali tistoga ipa z meov, té bi zdaj tau nej bilau. Znam, ka gda je moj brat ušo v vrtec, un eške spoj nej znau vogrski gučati. Na, te so tau vidli, pa so z meov že malo gučali vogrski. Mi smo dosta bili pri stari starišaj, pri materni starišaj, vkūper smo pa živel z očini starišami, uni so to slovenski gučali. Tak, ka mi smo samo tak gučali doma.«

• *Ka pa, gda tašno leipo peldo prežiš v svojij sedemdvajsti lejtaj, si zmišlavaš o tejm že kaj tū, kak te z možaum ranila svoje mlajše? Vej pa pri vaju je ranč tak idilično, mauž ranč tak lepau pa rad gonči slovenski.*

»Zmišlavam, pa človik brodi to na tau, ka de meo deco. Miva sva zdaj malo ovak začnila ravhati življenje, ka najprvin se za svojo kučo brigava. Na, tau si pa preveč želim, ka do moji mlajši to znali pa radi gučali slovenski. Vej pa moja mati namé to znala navčiti slovenski pa zat znam gučati vogrski to. Če stoj ške, po mojem leko naredi.«

• *Ti že maš peldo pred seov, vej pa maš malo krstno deklčino, brata čer, Enikō Dravec. Kak ranite njau, vej se pa dosta drži pri obadvaji stari starišaj tū.*

»Ge moram povedati, ka sam ponosna gé na mojo malo krstno deklčino. Mi slovenski gučimo doma pa mala je že tak gor rasla. Gda je ške v vrtec ušla, té smo ji furt bola vogrski kaj to gučali. Dapa té smo že na pamet vzeli, ka mala vse razmej, ka mi slovenski gučimo. Brodili smo, ka kakoli že ne moremo pred njauv povedati. Zdaj, ka že v šaulo odi, furt več gučimo z njauv slovenski. Etognauk to pri meni bila pa mi začnila gučati slovenski, kak bilau tau, gda njena mala sestrica začnila v noči djaukati pa una se gor pribidila. Dosta pomaga tau to, ka drugi stari stariške ji to slovenski gučijo, vrnau kak pri nas. Če nede manjasta, de go brigalo, gvūšno de znala gučati obadvej rejči. Ge vūpam.«

Klara Fodor

ZBORNIK O ŠTAJERSKIH SLOVENCIH V AVSTRIJI

V 9. knjigi Znanstvene zbirke Pavlove hiše je izšel zbornik Etnološka dediščina in kulturna podoba štajerskih Slovencev. Urednici zbornika sta dr. Katarina Munda Hirnök in mag. Suzanne Weitlaner. V zborniku so objavljena predavanja s konference in predstavitev strokovne ekskurzije na isto temo 23. in 24. septembra 2004. Zbornik so predstavili na nedavnem kulturnem dogodku v Pavlovi hiši v Potrni/Laafeldu, skupaj z zgoščenko Zvočna slika – južna Štajerska in dvojezično slovensko – nemško slikanico Rdeči balon – Der Rote Balon avtoric Norme Bale in Metke Stergar. Odprli so tudi mednarodno

likovno razstavo na temo Ženske, ki bo na ogled do 24. junija. Etnološka dediščina in kulturna podoba štajerskih Slovencev sodi med knjige, v katerih je mnogo več pomembnih in koristnih znanstvenih spoznanj in informacij, kot bi sklepali po njihovem videzu in obsegu. Za štajerske Slovence še toliko pomembnejše dejstvo, kajti o njihovem položaju in dogajanju med njimi je v slovenskih in tudi avstrijskih medijih – in strokovnem tisku – sorazmerno malo relevantnih informacij in podatkov. Še naprej velja, da so koroški Slovenci tista manjšina v Avstriji, ki ji pisani in elektronski mediji tekoče namenajo kar dovolj pozornosti, vsaj »konfliktnim vsebinam«, kot so zdaj politične peripetije okoli dvojezičnih krajevnih tabel, medtem ko o Slovencih v takoiimenovanem »radgonskem kotu«, poročajo obrobno, bolj po naključju ali v kontekstu drugega dogajanja. Ne spomnim se, da bi v zadnjih desetih letih prišel v Potrno stalni dopisnik DELA z Dunaja. Tudi zaradi prispevka k vedenju o štajerskih Slovencih je Svetovni slovenski kongres imel lani 4. strokovnoznanstveno posvetovanje

z naslovom Ko ni več meja v Pavlovi hiši v Potrni (leto prej pa v Monoštru). Redki poročevalci o življenju in delu štajerskih Slovencev zadnja leta – zlasti pa po odprtju Kulturnega doma Pavlove hiše – ugotavljamo, da se tudi med to manjšino dogaja

in zgodi marsikaj zanimivega in pomembnega, o čemer bi bilo še kako prav, da bi zvedeli in vedeli v Sloveniji. S tem ko je postal predsednik Kulturnega društva člen 7 Branko Lenart, redni član Sosveta za slovensko narodno skupnost pri zveznem kanclerju na Dunaju, je Avstrija načelno politično in materialno izenačila položaj koroških in štajerskih Slovencev. Da jim pripadajo po 7. členu avstrijske državne pogodbe enake pravice kot Slovencem na Koroškem in gradiščanskim Hrvatoma, je stara in znana zgodba, s katero si ne morejo pomagati kaj dosti. Tudi zbornik, o katerem je beseda, potrjuje zapisano, kajti po številu je že deveti v Znanstveni zbirki Pavlove hiše, ki je lanske leto začela izdajati tudi Literarno zbirko. Prva knjiga – Moje

otrplо stoletje, prinaša trijezično slovensko-madžarsko-nemško predstavitev življenja in dela dr. Avgusta Pavla. V Slovenskem etnološkem društvu posvečajo strokovno in znanstveno pozornost ohranjanju etnološke dediščine znotraj širšega slovenskega kulturnega prostora. S tem namenom so ustanovili delovno skupino za

sodelovanje s Slovenci izven državnih meja. Tako so bila podobna posvetovanja, kot leta 2004 na avstrijskem Štajerskem, leta 2001 med Slovenci v Italiji, 2002 v Porabju, 2003 na avstrijskem Koroškem in lani v Zagrebu. Zbornik s posvetovanja in vsebinsko zanimive ekskurzije ob avstrijsko slovenski meji je predstavila urednica dr. Katarina Munda Hirnök. Povedala je, da je objavljenih osem tekstov, razdeljenih v tri dele, in sicer sociološki in politološki del, etnološko kulturni del in razprave o jeziku.

V sociološkem in politološkem delu je podrobnejša analiza položaja štajerskih Slovencev v Avstriji. Avtorja razprav sta dr. Boris Jesih in mag. Robert Muscherlin. V etnološko kulturnem delu mag. Suzanne Weitlaner predstavlja večjezikovne kulturne dogodke in prireditve, namenjene tudi nemško govorečim obiskovalcem. Dr. Engelbert Logar in mag. Eva Maria Hois sta prikazala včasih celo nezavedno ohranjanje slovenske identitete na osnovi ljudskih običajev in predvsem

jezika in ugotavlja povečano zanimanje za slovenščino, ki je postala uporabni jezik v gospodarskem sodelovanju. Dr. Zinka Zorko, ki proučuje narečja na obeh straneh meje, je opozorila na jezikovne razlike med avtohtonimi govorniki, ki po navadi govorijo v narečju, in mladimi, ki se v šoli učijo knjižni slovenski jezik. Dr. Mirko Križman poudarja, da literarna dejavnost domačinov pomembno prispeva k ohranjanju narečja in učenju knjižnega jezika. To potrjuje živost literarne ustvarjalnosti Josefa Prelog.

»Menim, da so obravnavane tematike, ki se oslanjajo na izsledke empiričnega proučevanja, zanimive in aktualne, zato lahko bistveno prispevajo k boljšemu medsebojnemu poznavanju, ki je hkrati tudi podlaga za sodelovanje na drugih ravneh,« je na predstavitvi poudarila dr. Katarina Munda Hirnök.

Za zaključek še dvoje: na prireditvi, namenjeni etnologom iz Slovenije in zamejstva, je prvič javno nastopil po številu sicer skromen mešani pevski zbor Pavlove hiše pod vodstvom Bruna Petrischeka. Posebnost tega dejanja je v tem, da je zborček prva samostojna kulturna skupina štajerskih Slovencev. Zdaj v zboru poje več pevk in pevcev, pred nedavnim so nastopili tudi v Sombotelu in nazadnje na Petanjcih, in imajo zgoščenko z naslovno pesmijo Po jezeru bliz



glasbenega izročila ob štajersko – slovenski meji. Rezultat ob razpravi v zborniku je zgoščenka s slovenskimi in nemškimi pesmimi, skupaj devetindvajset, s prvo Gremo na Štajersko in zaključno Adijo in zdrava ostani!

Najobsežnejši del v zborniku je namenjen jeziku. Norma Bale predstavlja devetletne izkušnje pri poučevanju slovenskega

Triglava. In drugo: v zborniku so objavljeni nosilni referati in razprave, škoda pa, da ni vsaj povzetkov zanimivih razprav, ki so spremljale posvetovanje etnologov. Na posvetovanju je bilo kar nekaj slovenskih in zamejskih strokovnjakov, zelo dobrih poznavalcev manjšinske problematike.

Ernest Ružič

... DO MADŽARSKE

Kakšen je novi madžarski parlament?

Po pregledu statistike se najprej ugotavlja, da ima nova madžarska skupščina malo več kot 100 novih članov, ostali poslanci so začeli svoj drugi ali tretji mandat. Leta 1994 in 1998 je bilo v skupščini več kot 200 novih članov, leta 2002 se je od poslanskega stolčka poslovilo 135 poslancev. Trendi kažejo, da je vse večje število tistih poslancev, ki jim volivci zaupajo za dva ali celo več mandatorov. Število žensk je najvišje prav v sedanjem parlamentu, čepravasedajo le 10 odstotkov poslanskih mest. Zgovoren je tudi podatek, da je v vrsti socialistov dvakrat več žensk kot na desni strani skupščine. Zanimiva je tudi starostna struktura skupščine, približno za 60 se je zmanjšalo število poslancev, starih od 30 do 45 let. Njihovo mesto so zasedli starejši poslanci (od 45 do 60 let). Podvojilo se je število poslancev, starejših od sedemdeset let, čeprav jih je le deset. Najstarejši poslanec v skupščini je 85-letni János Horváth, član Stranke mladih demokratov, najmlajši pa je poslanec socialistov, 23-letni László Nagy.

Drobiž ostane

Čeprav je proizvodnja kovancev (en forint, dva forinta) nerentabilna, Madžarska narodna banka ne bo ukinila tega plačilnega sredstva. Proizvodnja kovancev z nizko prometno vrednostjo stane banko približno petkrat več, kot je njihova nominalna vrednost. Kovanci po 5 in 10 forintov stanejo dvakrat toliko, kot je njihova vrednost. Lani so pri narodni banki naročili 117 milijonov kovancev po en forint in 101 milijon po dva forinta. Po mnenju narodne banke bi ukinitve kovancev z nizko vrednostjo povzročila večjo inflacijo.

Kulturne skupine na izletu

3. junija organizira Zveza Slovencev na Madžarskem izlet za člane kulturnih skupin; obiskali bodo Bratislavo.

OTROŠKI

MLAŠEČA LEJTA
SOUSEDOVOGA PEPIJA
KRATKE LAČE

Sousedov Pepi je koulivrat najbolje poznani po tejn, ka je nej biu nigdar mali. Pa je sploy nej nigdar biu pojbiček. Pa je sousedov Pepi nej nigdar cūko v lačice. Un se je sploy nej naroudo. Un je vsigdar biu že vōzraščeni pojep. Tak si bar brodi, čiglij je nej star več kak pejt lejt. Zato je nej čūdno, ka neške nositi kratki lač. Pa naj bou eške tak vrouče.

- *Kratke lače so za male pojbiče, nej pa za mene*, - se je proti postavo, mama pa je tadale zaman odla za njim pa stejla njemi je oblejčti. - *Daj je komi drugomi, ka njemi trbej takšne lače*, - je pri tejn brodo na ednoga drugoga Pepija, steri je tri lejta starejši od njega.

Njegva mama pa je nej popistila. Škela njemi je raztumačiti, ka kratke lače nosijo vōzraščeni lidge tō.

- *Malo kouli sebe pogledni! Eške kakšoga dejdeka leko vidiš v kratki lačaj, samo ka njemi je nej vrouče*.

- *Na, mama, vej pa sam ge eške nej dejdek, ka bi noso kratke lače*, - se njoj je nasmedjau pa odleto tavō k svojim pajdašom.

Med njimi so vsi bili v kratki lačaj, zato se je nej škeu špilati z njimi. Takši so se njemi vidli preveč mlašeči. Nej pa edni pa vōzraščeni kak un sam. Zato je odišo tadale. Leko ger koga najde, ka de se leko špilo z njim. Depa vsi njegvi pajdaši so z nagimi nogami vōvidli preveč mlašeče. Tisti za istino vōzraščeni z dugimi lačami pa se več ne špilajo. Že je skur biu čas za obed, pa je eške li isko človeka, s sterim bi se leko bar zgučavo, če nej špilo.

- *Depa špilajo se mlajši, ka nosijo kratke lače, ge sam pa gvūš-no nej takši*, - se je zgučavo sam s seuv. - *Moram najti nikšnoga čednoga, kak sam ge. Z njim mo se leko pogučavo pa delo kaj čednoga*, - si je pripovejdo tadale.

Lakota ga je med takšnim pogučavanjem pripelala domou. Za stolom sta že sedela njegva mama pa ata. Nagnouk je zagledno, ka njegvi ata ma na sebi kratke lače. Skur njemi je lagvo gratalo. Zato je tak nagnouk spravo vō iz sebe:

- *Kak pri vragej je leko moj ata neške, ka nosi oblečene kratke lače? Vej se pa vej, ka so ate leko samo vōzraščeni moški nej pa kakši pojbiči*.

- *Dola se sedi, zej obed pa tiūma boj*, - njemi je zapovedo ata. Pepi pa se je čūdivo, kak tou, ka je tak včasín bougo neakakoga, ka nosi kratke lače.

Miki Roš

VRANA IN LISICA

Sir je najšla vrana, gor ga nesla na drejvo, Lisici se je sir trno povido.

„Moj glas je grdi?“ – kriči vrana pa se deré: „Ta pesem nej lejpa?“

Visiko je drejvo, tam sedi vrana
Od vrane sir kraj kradna.

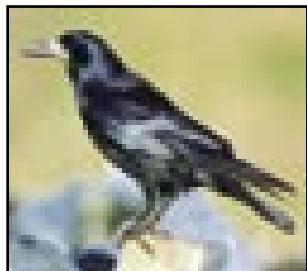
„Eštje kak lejpa!“ – lisica se smeji
pa z vraninim sirom taleti.

- Gospa vrana – pravi – zdaj ka delate?
od vas lepšoga ftiča ešče nejsam vidla.

Tejoča. Vrana je tejma.
„Kak lejpo perje ima!“ pravi lisica.

Vrana je bola tejma in sir v klūni stiskava,
Lisica ta štje tejtī in na drejvo nazaj gleda.

Ta dé lisica, vrana čōja kak muvi:
„Leko ka je lejpa, dapa njeni glas je grdi.“



*Na podlagi madžarskega prevoda
je v veričko narečje prevedel dijak
monoštrske gimnazije Akoš Dončec*

IZLET

Na DOŠ Gornji Senik so nam organizirali izlet po državi, kjer živimo. Cilj šolskega iz-

2. maja smo se odpravili proti Nagycenku in Fertőrákosu. Že jutraj je bilo videti, da bo lep sončen dan, čeprav je pred tem tri dni deževalo. Potovali



leta je bil spoznavanje znamenitosti, zanimivosti ter lepote Madžarske.

smo učenci in učenke od 3. razreda naprej, ki se učimo slovenski jezik.

Pri uresničitvi tega izleta nam je največ pomagala Slovenska manjšinska samouprava v Budimpešti. Najlepša hvala! Podprla nas je še Državna slovenska samouprava ter Slovenska manjšinska samouprava na Gornjem Seniku. Tudi njim hvala. Prvi naš cilj je bil Nagycenk. Tam smo si ogledali muzej in mavzolej Széchenyi. Peljali smo se naprej na Fertőd, kjer smo obiskali in občudovali дворец Esterházy. Po ogledu dvorca smo šli na Nedižersko jezero (Fertő-tó), kjer smo se vozili z ladjo. Popoldne smo še obiskali kamnolom v Fertőrákosu. Sprehodili smo se ter smo si lahko kupili tudi spominčke. Malo utrujeni, ampak veseli smo se odpravili proti domu. Še enkrat hvala vsem za ta lep dan!

**Martina Zakoč, 6.r.,
DOŠ Gornji Senik**

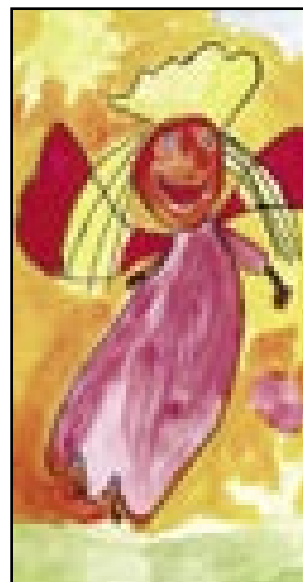
VILE IN DEŽ

Vile najraje živijo v gozdovih. Ponoči pojejo in plešejo na gozdnih jasad in si češejo svoje dolge, svilnate lase. To najraje počnejo ob polni luni in gorje mu, ki se jim takrat približa! Ljudem včasih na skrivaj pomagajo, ne marajo pa vsiljivcev in predrznežev, ki se delajo norca iz njih.

Iz gozda nad našo vasjo se je na večer pred dežjem zmeraj slišalo petje: glasovi, ki so tu in tam potihnili ali jih je preglasilo žvižganje vetra, so bili tako ubrani, da zagotovo niso bili od ljudi. Najpogumnejši fantje so se večkrat odpravili za petjem, toda bolj so se bližali gozdu, bolj so se glasovi oddaljevali.

Neko poletje je pritisnila takšna suša, da so celo studenci presahnili. Vaščani so se ozi-

rali proti gozdu in nestrpno čakali, kdaj se bodo oglasile vile, toda zaman. Pa so se va-



ški fantje in dekleta odločili, da bodo sami poskrbeli za dež. Zvečer so se na skrivaj odpravili v gozd, posedli po travi

in vsi skupaj zapeli. Seveda so s svojim petjem posnemali vilinske glasove...

Vaščani so si oddahnili. Torej bo jutri končno dež!

Naslednjega dne se je tako stemnilo, kot bi se bližal sodni dan. Z neba je udaril grom, da se je stresla zemlja, nato pa se je usula toča, ki je uničila vse, kar je dosegla. Strele so švigale kot kače in veter je tulil kot obseden. V daljavi je nekdo jokal.

Od tedaj se vile niso nikoli več oglasile. Verjetno smo se jim zamerili.

**Slovenska ljudska po-
vedka z Vipavskega
Priredila Klarisa
Jovanović**

KAUT

RTV SLO

PETEK, 26.05.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.05 MODRO, 10.40 Z VAMI, 11.30 ROJENI V DIVJINI, FRANC. DOK. SER., 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 OBZORJA DUHA: PORTRET CVETANE PRIOL, 13.50 DUHOVNI UTRIP, 14.05 AUFBIKS, DOK. MESECA, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ZAMETEK, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: PRAVLJICA, 16.25 ŽIVALSKI VRT IZ ŠKATLICE, ŠKOTS. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 VELIKI IMPERIJI, NEMŠ. DOK. SER., 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 MEDVEDEK UHEC, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 PRIJOŽOVCU Z NATALJO, 21.20 TURISTIKA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 POLNOČNI KLUB, 0.05 VELIKI IMPERIJI, PON., 1.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.55 PRIJOŽOVCU Z NATALJO, PON., 3.15 INFOKANAL

RTV SLO

PETEK, 26.05.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 14.50 KRAMBAMBULI, AVST. FILM, 16.20 JASNO IN GLASNO, 17.10 ŽOGARIJA - KO IGRA SE MULARIJA, 17.45 ZDAJI!, 18.15 MOSTOVI - HIDAK, 18.50 ČEŠNJE S POKOPALIŠČA, ŠPANS. LIT. NAD., 20.00 LEONARDOVA SANJSKA STROJA, ANG. DOK. SER., 20.55 SLOVENSKI MAGAZIN, 21.20 CITY FOLK: IZBOR DESETLETJA, DOK. SERIJA, 21.50 ANGELA, IT. FILM, 23.20 X, ŠPANSKI FILM, 0.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.20 INFOKANAL

RTV SLO

SOBOTA, 27.05.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.25 PRVI IN DRUGI, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 SKOZI ČAS, 13.20 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 13.50 KOMISAR REX, AVST.-NEMŠ. NAN., 14.40 MOSTOVI MOJEGA DEDKA, SLOV. FILM, 15.10 GORJANCI, RIS., 16.05 UMKO, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 SOŽITJA, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 SE ZGODI - 4. EPIZODA: NEDELJA, 20.35 HRI-BAR, 22.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 22.30 NOČNA IZMEN, FINSKA NAD., 23.25 NEPOVRATNO, FRANC. FILM, 0.55 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.35 HRI-BAR, 2.45 INFOKANAL

RTV SLO

SOBOTA, 27.05.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 12.10 CITY FOLK: IZBOR DESETLETJA, DOK. SER., 12.35 ZDAJI!, 13.00 USPEH, ANG. DRAMA, 15.55 DP V KOŠARKI (M), 17.50 ŠPORT, 20.00 IGRICE, NEMŠ. FILM, 21.35 UČITELJ LOUIS MEISSONNIER, FRANC. LIT. NAD., 22.35 NIKOLI OB DESETH, 23.35 SOBOTNA NOČ: VEČNI ALBUMI - SEX PISTOLS, GLASB. DOK., 0.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.50 INFOKANAL

RTV SLO

NEDELJA, 28.05.2006, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.05 UMKO, 10.50 PRISLUHNIMO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 PRIJOŽOVCU Z NATALJO, PON., 14.30 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 KRAVICA KATKA, RIS., 18.45 HRČEK MIHA PRIPOVEDUJE, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 SPET DOMA, 21.35 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.00 POGOVORI, 22.55 POROČILA, VREME, 23.10 DOMOVINA, NEMŠKA KRONIKA, NEMŠ. NAD., 0.50 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.35 INFOKANAL

RTV SLO

NEDELJA, 28.05.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.05 SKOZI ČAS, 11.15 PO SVETU NAKOLI, NEMŠ. DOK. SER., 11.40 26. SREČANJE TAMBURAŠKIH IN MANDOLINSKIH SKUPIN IN ORKESTROV SLOVENIJE, 12.05 HRI-BAR, 13.10 ČAR GORA, NEMŠ. DRAMA, 14.40 KOŠARKA NBA, 16.10 MAGAZIN LP V NOGOMETU, 16.40 ROKOMET (Ž), SLOVENIJA - BOLGARIJA, 18.30 PRVA LIGA - NOGOMETNI MAGAZIN, 19.00 KOŠARKA NBA ACTION, 20.00 SKRIVNOST NILOVIH IZVIROV, FRANC. DOK. ODD., 21.00 BERLINSKI FILHARMONIKI IN SIR SIMON RATTLE, 22.00 DOKAZ, IRSKA NAD., 22.50 ŠPORT, 0.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.00 INFOKANAL

RTV SLO

PONEDELJEK, 29.05.2006, I. SPORED TVS

6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.20 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 14.25 TURISTIKA, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 TELEBAJSKI, OTR. NAN., 16.05 BINE: LETENJE, LUTK. NAN., 16.25 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: ZOBOZDRAVNIK, 16.35 BISERGORA: ŽIDANA MARELA, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 ROJENI V DIVJINI, FRANC. DOK. SER., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 PAVLE, RDEČI LISJACEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 IZZIVI, 20.30 PISAVE, 21.00 KOMISAR REX, AVST.-NEMŠ. NAN., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 JAPONSKA: SPOMINI SKRIVNEGA IMPERIJA, AM. DOK. NAD., 23.50 ROJENI V DIVJINI, PON., 0.40 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.40 INFOKANAL

RTV SLO

PONEDELJEK, 29.05.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 13.30 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 13.50 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 15.15 SKRIVNOST NILOVIH IZVIROV, FRANC. DOK. ODD., 16.15 PRIMER DOMINICI, FRANC. DRAMA, 18.05 TEKMA, 19.00 RDEČE POLETJE, FRANC. NAD., 20.00 TRENUTNO STANJE, ANG. NAD., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ARITMIJA, 22.30 FUTURAMA, 23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.55 INFOKANAL

RTV SLO

TOREK, 30.05.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 SOŽITJA, 11.35 PRIJOŽOVCU Z NATALJO, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 HRI-BAR, 14.25 PO SVETU NAKOLI, NEMŠ. DOK. SER., 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 NOVE HLAPIČEVE DOGODIVŠČINE, RIS., 16.10 JEZUS IN JOSEFINE, DANS. NAD., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 SLOVENSKE OTROŠKE PESMI, 17.40 LUTKE V PAKISTANU, DOK. ODD., 18.15 GENERACIJE ZNANOSTI, DOK. ODD., 18.40 TRAKTOR TOM, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 TARČA, 21.30 PRITRKOVALCI, DOK. FELJTON, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 SEVERNA KOREJA - STANJE DUHA, ANG. DOK. ODD., 23.45 LUTKE V PAKISTANU, PON., 0.15 GENERACIJE ZNANOSTI, PON., 0.45 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.45 INFOKANAL

RTV SLO

TOREK, 30.05.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 15.10 ARITMIJA, 15.40 STUDIO CITY, 16.35 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.00 KOŠARKA NBA, 18.35 MOSTOVI - HIDAK, 19.10 MIRA, TV DRAMA, 20.00 IZOBČENCI, ANG. NAN., 20.35 HLAPCI, TV PRIREDBA GLEDALIŠKE PREDSTAVE, 22.30 DOBRO JUTRO, NOČ, IT. FILM, 0.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.40 INFOKANAL

RTV SLO

SREDA, 31.05.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.05 KNJIGA MENE BRIGA, 10.30 VELIKI IMPERIJI, NEMŠ. DOK. SER., 11.20 SPET DOMA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SKOZI ČAS, 13.25 NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO, 13.35 LJUDJE IN ZEMLJA, 14.25 SE ZGODI - 3. EPIZODA: NATALIJETA, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 BABAR, RIS., 16.05 POD KLOBUKOM, 16.40 RISANKA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 Z VAMI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA IN LOTA, 18.40 BIZGECI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 VERA DRAKE, ANG. FILM, 22.05 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OMIZJE, 0.15 Z VAMI, PON., 1.05 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.05 INFOKANAL

RTV SLO

SREDA, 31.05.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 12.50 NIKOLI OB DESETH: BOHEM, 13.50 VEČNI ALBUMI - SEX PISTOLS, GLASB. DOK., 14.40 UMKO, 15.25 TEKMA, 16.20 IZOBČENCI, ANG. NAN., 16.50 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 17.55 DP V ROKOMETU (M), CELJE PIVOVARNA LAŠKO - GOLD CLUB, 19.45 SKOZI ČAS, 20.00 NOGOMET, SLOVENIJA - TRINIDAD & TOBAGO, 22.00 BIG BAND RTV SLOVENIJA IN BOB MINTZER, 22.40 ŠVEDSKO DEKLE, ŠVEDSKI FILM, 0.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.35 INFOKANAL

RTV SLO

ČETRTEK, 01.06.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.20 MEDNARODNA OBZORJA, 11.10 IZZIVI, 11.35 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 POGOVORI, 14.10 PISAVE, 14.35 ODPETI PESNIKI, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 TRACEY MCBEAN, RIS., 16.00 HIŠA EKSPERIMENTOV: VRTAVKOLOGIJA, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 ŠTAFETA MLADOSTI, 18.20 DUHOVNI UTRIP, 18.40 LARINA ZVEZDICA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 PRVI IN DRUGI, 21.20 OSMI DAN, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 KNJIGA MENE BRIGA, 23.10 GLASBENI VEČER, 23.10 DIRIGENT IN ČARODEJ, GENADIJ ROŽDESTVENSKI, FRANC. PORTR. FILM, 0.05 SOLISTI AKADEMIJE ZA GLASBO IN SIMFONIKI RTV SLOVENIJA: KITARISTKA EVA JELENC, 0.25 ŠTAFETA MLADOSTI, 1.10 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.10 INFOKANAL

RTV SLO

ČETRTEK, 01.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 14.20 PRISLUHNIMO TIŠINI, 14.50 KVIZ NATIONAL GEOGRAPHIC JUNIOR, 15.35 LEONARDOVA SANJSKA STROJA, ANG. DOK. SER., 16.25 PRED SVETOVNIM PRVENSTVOM V NOGOMETU, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 17.55 LYNX MAGAZIN, 18.25 ŠTUDENTSKA, 19.00 IZBRANEC, AM. NAD., 20.00 DP V KOŠARKI, 21.55 KDO JE UMRIL, WENDY SEWELL, ANG. DRAMA, 23.50 ANGEL MAŠČEVANJA, AM. FILM, 1.05 FUTURAMA, AM. NAN., 1.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.50 INFOKANAL



Letos je kesno, dapa tak nagnauk sprtulejt gratala. Za volo tauga, ka se je snejg dugo nej odtapup, delo je na njivi tō tazao-stalo. Gda je pa dobro vrejmen gratalo, te je pa lüstvo ranč tau nej znalo, če de oralo, gnoj vozilo ali do sedili. Pa tau ranč nej dojšlo, ka so kesno leko vanej vcujstanili na njivi delati, zdaj pa za volo deža ne mora na njivo titi. Krompir je lüstvo ali sploy rano ali sploy kesno taposadilo. Zato, ka gda bi čas bijo saditi, te je dež ūšo pa so njive meke bile. Gda so Dravcin Francek na Gorejnjom Seniki radē vōvlačili za krompir, je zemla tō nej najbaukša bila.

• *Nej je meka zemla, je pitam gda vō na konec njive pridejo.*

»Malo je meka pa ka vejmo, če je že gnauk tašo vrejmen. Čakati več ne mora. Tū pri nas je eške tak blajženo. Tam na ravnini, pri reki Duna pa Tisza, gde je tista velka povaudan bila, tam je velka nevola. Mi samo v meki zemli sadimo, njim so pa kuče tō pod vodaup bile.«

• *Na cejli njivi krompir posadite?*

»Nej, samo tū v spaudnjom tali. Nama z ženauv nej bi bilau tau potrejbno, zato ka obadva penzijo mava. Če bi stela, ka nama trbej, leko bi si küpla tō. Liki ka človek doma pripauva, tisto je zato ovakšo, kak če bi v bauti küpo. Vsigdar počivati tō ne mora, zato pa delamo tau njivo,« pravijo Francek pa vlečejo red nazaj po njivi.

K. Holec

SMEJ JE ZA ZDRAVJE!

Konzerva

Mali ljudožerec (kannibál) prileti domou pa pravi mami: »Mama, mama, vido sam očo, kak vleče žmetno škrinjno!«

Mati pa: »Oj, nej! Že pa de konzerva za obed!«

M. Rituper

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter, Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,

tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.datanet.hu

ISSN 1218-7062

Tisk: EUROTRADE PRINT d.o.o.

Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 5.200 SIT ali 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357, SWIFT koda: OTPVHUHB